

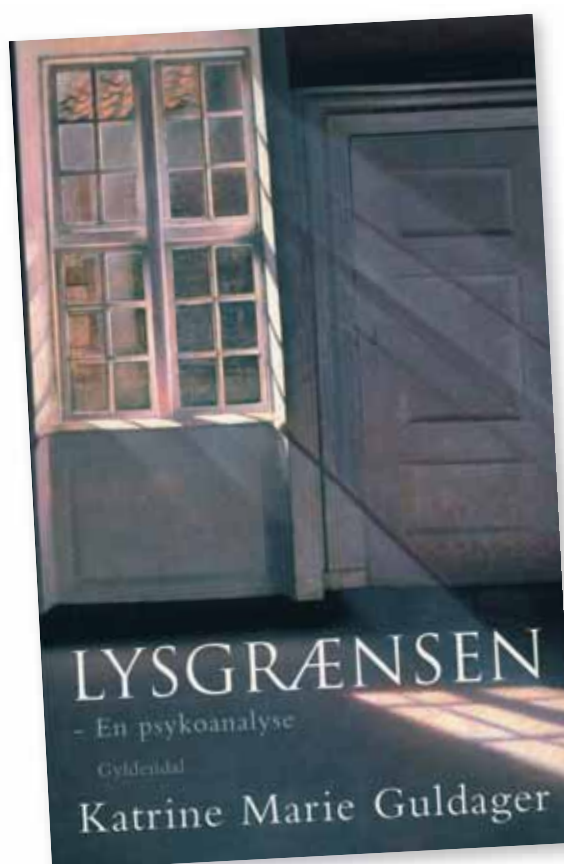
LYSGRÆNSEN

En skønlitterær forfatter har skrevet en erindringsbog om ni års psykoanalyse. En både fysisk og mental rejse, der udløses af faderens død. Bogen har meget at byde på – også når den læses med faglige briller.

Katrine Marie Guldagers erindringsbog "Lysgrænsen" er en klog, bevægende og medrivende beretning om et menneskes lange vej til sig selv. Flere temarækker fletter i bogen ind i hinanden og giver hinanden liv og mening. Det er en 9 år lang psykoanalyse, Dantes guddommelige komedie med rejsen til underverden og de syv døds synde og forfatterens eget konkrete liv fra barndom over ungdom til voksen livet, der flettes sammen. Dertil kommer de psykologiske og filosofiske bidrag, som gør den ekstra relevant for psykologer.

Den lange vej væk fra sig selv begynder for forfatteren i barndommens kernefamilie med kærlige 1970'er-forældre og en storesøster, et langvarigt ophold i Afrika, over familiens endnu længere ophold i Danmarks første bofællesskab med solidaritet, 1970'er-mentalitet og en forældregeneration, der søgte at skabe de bedste vilkår for deres børn og samtidig realisere sig selv og lave verden om (et noget stort projekt!).

Vejen går videre over den frie pædagogik i lilleskole, forældrenes bitre skilsmisse, tidligt engagement i DKU – havde man ikke fået plads til at udtrykke sin vrede, kunne den brændes af i et intenst engagement for at forbedre verden, som forfatteren selv siger. Videre gik vejen ud i den store verden i solidaritetsarbejde i udviklingslande, specielt i Sydamerika.

Egentlig havde hun det så godt med sit DKU-engagement og alt det, hun ellers foretog sig, men der var alligevel noget galt, hun betalte af på gammel gæld. Der var et eller andet, der gnavede og gjorde hende trist og tvivlende og også gav hende angstanfald. Hun fortsatte sin tilsyneladende engagerede vej ud i voksenlivet til den fatale uge, hvor først hendes nære veninde blev myrdet i Nicaragua, og nogle dage senere blev hendes

elskede far dræbt ved en voldsom togulykke. Der stoppede hendes rejse!

Følelse af frihed

Bogen er vel egentlig skønlitteratur og er skrevet af en skønlitterær forfatter: Når den alligevel er relevant at omtale i Psykolog Nyt, skyldes det Katrine Marie Guldagers beskrivelse af sin lange vej til sig selv, da de to dødsfald for alvor havde fældet hende. Vejen går gennem

Bogdata

Katrine Marie Guldager:
"Lysgrænsen". Gyldendal, 2007.
248 sider. 249 kr.

ni års psykoanalyse, de mange rejser til umiddelbart eksotiske lande i Sydamerika, Cuba, Nordkorea og tilbage til barndommens stemninger og sanseindtryk i Afrika. Disse fysiske rejser handler dog altid om at udfordre sig selv, om at rejse og søge i sig selv, og de knyttes sammen med det psykoanalytiske arbejde.

Beskrivelsen af hendes psykoanalyse, rejsen tilbage til hendes døde "landskaber" med alle de forladte helvedeskrede bliver aldrig anmassende privat og farves og formes løbende af en tilkobling af mange psykologiske og filosofiske teoretiske forfattere. Intet er let, hverken analysen eller det konkrete liv, hun trods alt lever.

Man følger hendes stemninger og tanker over overhovedet at have lagt sig der på briksen, om egen modstand, om irritation mod andre klienter, der kommer hos hendes psykoanalytiker, om hendes forskellige følelsesmæssige reaktioner over for og indre kritik af psykoanalytikeren, om frustrationer undervejs, om manglende tro på, at det vil lykkes for hende, om hvorfor det skal tage så mange år og koste så mange penge.

Læseren følger hende videre, da det efter års arbejde begynder at føles som døre, der åbner sig, og andre døre der naturligt lukker sig bag hende, og der kommer en ny følelse af frihed, som også er svær. For når man nu er vant til at føle skyld, tristhed og angst, så er det trods

alt nemmere – for det er jo følelser, man kender! skyldfølelsen – den evige plag-somme skyldfølelse, der fylder så meget, over at hun ikke kunne redde forældrenes ægteskab, over at faderen skulle dø, og den måde han døde på og over ... og over ...

Skyldfølelsen er trods alt også en trofast og meget genkendelig del af hende, kan hun slippe den! Beskrivelsen af psykoanalysen smeltes let og elegant sammen med Den guddommelige Komædie af Dante med de syv dødssynder (vellyst, frådseri, gerrighed, sløvhed, vrede, misundelse og hovmod).

Kuren virker

Undervejs inddrager hun lige så elegant teoretiske indslag af psykologer og gør deres teorier til let forståelig, næsten hverdagsagtig viden om menneskesindet opbygning og kamp. Hun fortæller om Heinz Kohut som psykoanalytiker, om Melanie Klein, om hendes uenighed om børneanalyser med Freud og Anna Freud, der mente, at hun spolerede børnenes sjæleliv. Hun beskriver Kleins opfattelse af moderens rolle for barnets udvikling, så det der ellers kunne forekomme vanskeligt tilgængeligt stof i en skønlitterær bog, glider ned som en sukker-mad på en barndoms skovtur.

Hun beskriver objektteorien og selvfor-nægtelsen i det falske selv og den franske psykoanalytiker Boris Cyrulniks be-

greb resiliens. Hun beskriver psykoanalytiske begreber som modstand, konflikttrekant og persontrekanten og andet "udødeligt" tankegods fra psykoanalysen. Hun finder stor trøst og spejling i Alice Millers bog om det selvudslettende barn, selv om dette ikke er hendes psykoanalytikers kop te.

I lang tid fortæller hun ingen om sin analyse og føler sig meget ensom i dette – hvilket hun nu også gør, da hun indvi-er nogen i det – men her får hun trøst og støtte i Cardinals bog "Ord som forløser", som hun også medinddrager.

"Lysgrænsen" er en bog på grænsen mellem det individuelle og det almen-menneskelige, mellem det litterære og det teoretiske, mellem det vanskelige (ubevidste menneskesind) og det alligevel dragende arbejde i kampen for at forstå sig selv, finde sig selv og for at udvikle sig. Hun når frem til sig selv – ikke som hun havde forestillet sig mere fri for smerte, sorg og vrede, men nu som ejer af sine følelser, og det er en frihed og let-telse i sig selv.

Bogen kan meget anbefales til alle psykologer og psykologistuderende. Den bliver man klog af. Som hun siger et sted: "Jeg kan være uenig i mange af de holdninger og metoder, man benytter sig af inden for psykoanalysen, men helt grundlæggende er jeg ikke i tvivl om, at "the talking cure" virker."

Lise Gullestrup